

COLUMN

Turitg n'è betg la Svizra

DAD ANDREAS CADONAU / ANR

La votaziun succeda bain pir l'entschatta mars, il cumbat da votaziun e già lantschà baud, pli baud che normal ed il pro e contra l'iniziativa vegn a dominar il disput politic dals emprims dus mais da l'onn nov. Nova è probabla- main era la situaziun ch'ina votaziun a l'urna decida direct l'avegnir professiunal da passa 6000 emploiadadas ed emploiad, betg sulet emploiadadas da la SRG/SSR, ma bain supplementarmain da divers emetturs privats. E quai senza ch'ils direct pertutgads dastgan publicamain sa dustar. En ina tala situaziun para tut quai ch'ils emploiadadas pertutgads fan dad esser fallà, era sch'els fan nagut.

Natiralmian che quai ha da far cun l'incarica schurnalistica da las medias pertutgadas e na betg main cun la strategia dals editurs svizzers, almain quels da chasa a Turitg. Els paran dad esser sa decidids da laschar eliminar il suveran la SRG, sa distgargiar uschia dad in concurrent e surlaschar a la politica da silsuenter ordinar las stgaglias. La Svizra è bain pintga, anc pli pintga para dentant l'optica editura e publicistica nà da Turitg dad esser. L'iniziativa No-Billag na perichitescha betg sulet la SRG, mabain betg main che 34 emetturs da radio e televisiun privats domiciliads en las regiuns. Impurtants emetturs che contribu- bueschan regularmain a la diversitat mediala. Els èn existenzial- main dependents da las contribu- ziuns finanzialas nà da las taxas da radio e televisiun. Pretender ch'il martgà liber ed ulteriuras entradas da reclama possian ulivar las sper-

ditas finanzialas da las taxas da radio e televisiun basegna ina cumpleta ignoranza da la situaziun economica en las regiuns periferas.

La Svizra sa basa gist sin l'idea da resguardar las atgnadadas culturalas e minoritaras e participar elllas a la vita publica e politica. Federalissem e concordanza èn principis inoltrads avant 150 onns dad in patratg liberal che ha mess il crap da chantun da la Svizra, el para anc oz in fundament sa cumprovà. Argumentar cun principis dad ina fiera libra per eliminar las medias publicas vul dir prender la vusch ad ina part da la populaziun ed a sias instanzas. Senza ina finanziaziun da las medias publicas entras la taxa pon ins s'imaginar ina conferenza da pressa futura da la regenza grischuna senza schurnalistas e schurnalists. Pli mal ch'ina nauscha novitad è nagina novitad, en lez cas in mussament da la nunexistenza. In aspect positiv resta, betg sulet il chantun Turitg e ses ambient, respectiv editurs, decidan en chaussa taxas da radio e televisiun numnada iniziativa No-Billag.